

ODE, KA ZAPLEJŠEVA!

SLOVENSKI LJUDSKI PLESI PREKMURJA – GORIČKO

MIRKO RAMOVŠ

Že skoraj leto dni so na dvd-ju dostopni posnetki prekmurskih ljudskih plesov Goričkega. Zasluge za to ima gospa Marta Horvat, ki je v imenu LAS (Lokalne akcijske skupine) Goričko, KTD Moščanci in PD Puconci prijavila projekt z naslovom *Čuješ pesem, ode ka zaplejševa*, ga strokovno in organizacijsko ustrezno utemeljila in zanj od Evropske unije pridobila denar. Poleg dvd-ja z goričkimi plesi je izšla tudi zgoščenka ženske pevске skupine Zarja, oboje pa je nastalo v produkciji Studia Černi iz Murske Sobotе.

Vsi plesi so bili posneti na podlagi opisov in kinetogramov, objavljenih v knjigi *Polka je ukazana, Plesno izročilo na Slovenskem – Prekmurje in Porabje*, ki je izšla leta 1996 pri Založbi Kres iz Ljubljane. Njen avtor Mirko Ramovš je tudi strokovno vodil snemanje plesov, ki so jih izvajali člani folklorne skupine KTD Moščanci in Akademske folklorne skupine France Marolt iz Ljubljane ob spremljavi godcev folklorne skupine KTD Moščanci. Vsi so bili posneti v poročni dvorani gradu Grad. Dvd bo koristen pripomoček vsem, ki jim je knjiga vir za spoznavanje in učenje plesov Goričkega, a jim branje opisov in kinetogramov dela težave.

Dvd v začetku predstavi pokrajino in hkrati daje opis njenega plesnega izročila ter napotke za uporabo. Nato se zvrstijo plesi, kot so objavljeni v knjigi, najprej skupinski (ponjave šijvati, van-koštanc, beksl, trojka), nato parni (simšrit ali ceprlpolka, Gospa, gospa, mrkefca, sotiš, Mati potice pečejo, ceprlpolka, šujsterpolka, hupipolka, Güri Benko, židovska, Po zelenoj trati, Ja sem sirota, špancierpolka, Rejzlpolka, pajeriš, kalamajka, gorički valček, mlinček, čardaš, djereberoužam), kar je razvidno iz listanja po njej in imena z navedbo strani pri posameznem plesu. Plesi so posneti tako, da je kamera pozorna do plesa v celoti in posameznosti, kot so koraki, drža in prijemi rok. Skupinski plesi so predstavljeni s skupino, parni plesi pa razen pajeriša z enim parom, plesalci in plesalke so oblečeni v svoja oblačila, da so izvedbe plesov čim bolj pregledne, le izjemoma pri skupinskih plesih v folklornih kostumih.

Zadnji del dvd-ja prikazuje folklorne kostume, ki so bili narejeni na podlagi raziskave etnologinj dr. Marije Makarovič in Jelke Pšajd. Plesalci in plesalke jih predstavljajo v mimohodu pred kamero, kjer se za kratek čas ustavijo, obrnejo, pokažejo spodnje krilo ali čevlje in nogavice, tako da gledalec dobi vtis o oblačilni podobi Goričkega ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Predstavljanje ves čas spremlja petje ljudskih pesmi v izvedbi ženske pevске skupine Zarja in nas vživlja v preteklost, hkrati pa nas vabi v poslušanje zgoščenke, ki je drugi del v začetku navedenega projekta.

Dvd-ja zaradi pogojev razpisa žal še ni mogoče kupiti, za morebitni presnetek prosite Studio Černi, Tanja Černi, s. p., Cvetkova ulica 2, 9000 Murska Sobota, telefon: 02/534 93 30, gsm: 040/451 690 ali pogledjte na www.digfoto.net.

